

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Divendres 27 de Juliol de 1900

Núm. 3.625

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Redacció

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

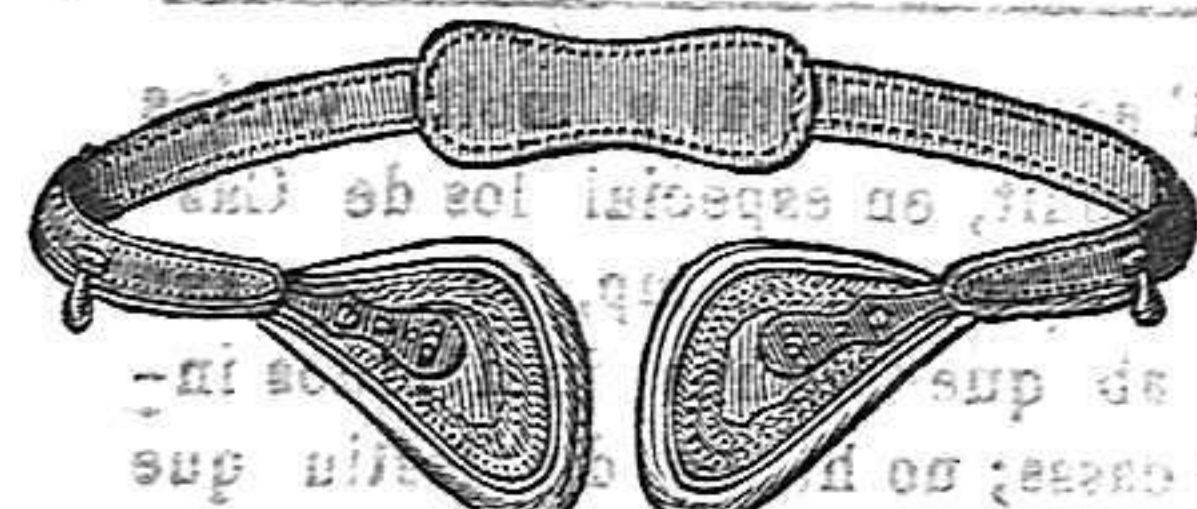
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

Reus, un mes.
a provincies trimesstre.
Extranjer y Ultramar
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuades curacions y d' una
acceptació general, son las millors
probas pera demostrar que 'l
XAROP SERRA
es lo millor remey pera combatre per crò-
nica y rebelde que sia tota classe de
TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclam de falsos remittits y certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots no coneixem, sols los fets ab sa incontestable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquí y de cada parroquí un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han consentit de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de practica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantias que no 'l olvida 'l públich.

Braguers de tota classe lo més practich y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cau'chuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplàtics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Falzas hipogàstricas pera corregir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

INSTITUT VACUNÓGENO SUIS ♦ LAUSANNE

DIPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFA

Tubo pera 2 a 3 vacunas	Ptas.	1'25
Tubo pera 8 a 10 vacunas		1'50
Tubo pera 20 a 25 vacunas		3'00
Estutz ab 5 tubos pera 2 a 3 vacunas		4'00

PULPA

Placas pera 3 a 4 vacunas	Ptas.	1'50
Placas pera 6 a 8 vacunas		3'00
Pots pera 25 vacunas		8'00
Pots pera 50 vacunas		15'00

L' ADVOCAT

D. RAMON VIDIELLA Y BALART

ha traslladat son despalg al pis primer de la casa número 1 (bls) de la Plassa de Sant Francesch, cantonada al carrer del mateix nom.

Secció doctrinal

Los soberbis serán humillats

Li ha de passar al senyor Silvela lo que á cap polítich ha succehit.

Queyan del poder Cánovas y Sagasta y seguien tenint un partit, uns adeptes, gent que per ells sentia afecte y simpatias.

Lo segon á pesar de sos múltiples desacerts té encara son partit mes ó menos mermat, pero Silvela caurá y ab ell se disoldrá son partit.

Si ja avuy, encara en lo poder, ha comensat la desmembració ¿qué será demá en que no tinga un pressupost ab que satisfacer ambicions?

Lo pressupost es lo que encara sosté á son costat un reduhit número d' adeptes que millor, cabria denominar necessitats ó morts de gana.

Acabat aquell, acabat tot.

Tal será la 'llógica consecuencia del desmentit orgull del senyor Silvela.

L' orgull y encumbrá, orgullós se sostingué en lo poder. «Qui com jol» han vingut á dir sos actes de governant.

Insensat!
«Los soberbis serán humillats» y aquesta santa sentencia ha de tenir en ell cumplert efecte.

Ja ho va sentint actualment ab las desercions de sas fins ara parcials y d' avuy més enemichs irreconciliables.

Ja ho está sufrint ab las imposicions de que á diari es objecte per part de sos més anys quins son sos propios companys de Gabinet.

Llansá al país, apenas elevat á la categoria de primer funcionari de la nació, un orgullós «Non serviam» y com aquell ángel caygut, trobá en sas mateixas paraulas lo cástich á sa vanitat.

Los seus li digueren á n'ell lo mateix que digué ell al país y quant caigui del poder no li quedará ni un sol home que quedí sotmés á sa quefatura pera acompanyarlo en lo desterro polítich.

Aixó no necessita demostracions; ho sap ja tot lo món ab completa seguritat; ho sap ell mateix.

Ja 'ns ho pensabam

Lo Govern ab lo Missatge entregat per la Junta Permanent de l' Unió Catalanista, ha seguit sa tradicional política; la de tancar los ulls á la realitat y no fer cas de las aspiracions de tot un poble.

L' eterna qüestió, un prohóm de qualsevol partit promou un xiberri per un futil motiu, un capítol dels de la colla formula una petició mes ó menos fundada y trobareu que 'l Govern estudia la qüestió, los Ministres donan son parer, y fins hi ha discussions moltes voltes entre ells per causas que pera res interessan al país. En cambi una corporació digna, que representi

elements valiosos y que mereixen esser estudiadas detingudament, las solucions que proposa, acudeixi en demanda de justas solucions y 'l govern dona la calleda per resposta, com si s' tractés d' una sollicitud d' algún particular que no sab lo que se les empesca.

Al Missatge de la Junta de l' Unió Catalanista, tot un consell acorda donés, per enterat sens que s' afeigeixi ni un sol mot com á contestació al mateix. La veritat es que pera aquest resultat no calian tantas molestias.

Y es mes sensible aquest encengament de nostres polítichs madrilenys, que si per alguna vegada l' actual Junta Permanent ha acudit á la mes alta representació de l' Estat en demanda de que s' donés completa satisfacció á sas aspiracions, cap com aquesta ho ha fet en tó més reverències esposant las ideas que defensa de manera que no s' pogués repetir per la gent d' allí 'l centre que eram uns separatistas encuberts, uns enemichs disfressats de l' unitat de la nació espanyola. Al fer protestas de que 'l catalanisme no es separatista, que es la doctrina que sempre ha defensat lo catalanisme organiat y sá, ja que la única solució possible y convenient pera 'ls interessos de Catalunya es desenrotllar nostres aspiracions dintre d' Espanya, sa d' argumentació irrefutable, ab una 'llógica incontestable y tot l' esperit de la exposició, revela lo destij d' aquell que demana ab ayres de pau, consensut de lo just de sa petició.

Potser fins ab l' afany d' apartiar tota classe de rezelz s' arribavan á fer declaracions que quant no inútils, considerém estemporáneas, com ho son en nostre concepte lo de declarar que ni directa ni indirectament prengué part en los últims acontecimientos que tant dificultaren la vida política de n Silvela, calificant d' escassa importancia los darrers moviments populars que no hi ha dupte eran de sentit ben favorable pera lo catalanisme.

Aixó que hi sobrava á aquell digne manifest de l' Unió, podia alagar als polítichs de l' actual situació y semblava que era fet exprés pera que quant menos no s' considerés com á revoltosos ó atrevits als que presentaren lo Missatge.

Mes, lo de sempre; si demaném lo que tenim perfecte dret á reconquerir, una autonomia ben entesa pera totas las regions espanyolas, y ho demaném d' una manera que no siga ab súplicas y modos ben pacífichs, ens dirán que mentres no abdiquém l' actitud que volen fer veurer revoltosa, no s' han d' escoltar pera res las aspiracions de tot un poble; si al revés lo catalanisme acut esponent atentament al cap del Estat las consideracions ab que s' funda lo problema catalá pera que s' digni meditar sobre las mateixas y resoldrer en consecuencia, lo govern no sapiguent que contestar, prefereix tancar-se en un mutisme, sense tindre en compte que á ell es á qui fa mes mal, porque al cap y al fi, posa al descobert l' impotencia de sa gestió y lo callar en actes semblants es singe indubtable de la mort.

Aixis es com se resolen nostres polítichs centralistas los problemas difícils; aixis es com pretenen fernes felissos y ditrossos, á tots los que no pensém y volém lo que ells pensen y volen.

¡Bónica manera de governar!

L' "ORFEÓ CATALÀ" A REUS

Durant tot lo matí d'ans d'ahir regnà en nostra ciutat un tan gran entusiasme com pocas vegades s'ha vist.

L'«Orfeó Català», que tants aplausos y llores ha conquistat en sa vida artística y que ha sigut la admiració de tot arreu hont sas notas han sigut sentidas, estava ja en camí de Reus y 'l tren que conduhia als orfeonistas s'anava acostant més à mida que 'ls minuts d'impaciencia s'escursavan.

Una hora avans de l'arribada del tren ja 'ls andens y plassa de l'estació s'trobavan ocupats per gran nombre de personas.

A un quart d'onze sortiren de la Lliga Catalanista, hont s'havien reunit pera anar à rebre als orfeonistas, las seccions corals «Orfeó Reusense» y l'«Eco Republicano» ab sos respectius estandarts y seguits de las bandes del «Centro de Lectura» y «La Palma», algunas comissions, entre las que n'hi figurava una de senyors regidors de nostre Excm. Ajuntament y altra de la «Lliga Catalanista», quina acompanyava la preciosa bandera de la societat. Arribats à la estació apenas hi quedà lloch pera encabir una persona més.

Per fi, à dos quarts de dotze entrà en agulles lo tren y encara no havia perat son moviment quan estallà un picament de mans que apagà lo mateix soroll del tren, seguint à aqueix aplauso de tot un poble los crits de Visca Catalunya, Reus, l'Orfeó, D. Pau Font de Rubinat y altres. Parà 'l tren, las bandes toaren animadas pessas musicals, baixà del cotxe 'l senyor Millet acompanyat d'una comissió de catalanistas ab nostre director que anaren à esperarlos à Sant Vicens y apenas en Millet tocà 'ls pens à terra fou rebut als brassos de bons companys de causa que li demostraren tan afectuosament l'entusiasme que regnava en los ànims dels reusenchs que estimen à Catalunya.

Los orfeonistas baixaren del cotxe la Senyera y al enlayrarla fou aclamada ab deliri.

Seguidament s'organisà la corrua pera acompanyar al Orfeó. Obrí 'l pas lo guió de l'Associació Catalanista en quin s'hi destaca en fondo morat y blanch la rosa del escut de Reus, seguien la secció coral del «Eco Republicano», la banda de «La Palma», l'«Orfeó Reusense del Centro de Lectura», las seccions de noys, senyoretas y homes del Orfeó Català, la senyera d'aquest al costat de la bandera de la Lliga Catalanista de Reus y al darrera D. Pau Font de Rubinat, tots los elements significats catalanistas y la banda del Centro de Lectura.

Al sortir el passeig la professó los aplausos y viscas se repetiren ab igual forsa que al arribar lo tren.

Lo pas de la comitiva fou saludat ab picaments de mans per la munió de gent que ocupava 'ls carrers de Castelar, Llovera y Monterols fins à la plassa Mercadal ahont devant de Casa la Ciutat s'hi entonà lo «Cant de la Senyera», ab lo cap descobert, tant los orfeonistas com los que l'oscoltaren, tornantse à sentir los viscas à Catalunya y à Reus.

Passaren després los orfeonistas à la «Lliga Catalanista» que presentava un aspecte admirable, y després de deixarhi la senyera se dirigiren à la parroquial iglesia de Sant Francesch.

Las obras que van cantarse no podian ser mes ben triadas ni mes ben executadas.

Nosaltres que no estém acostumats à sentir en nostra ciutat més que obras del estil que avuy ne dihém *flamench* y alguna que altra, carregada d'efectismes de mal gust y de tochs lluhents hont se fa veure l'autor ò l'executant per arrencar un aplauso deixant sempre l'art per terra, no podém menos de agrahir d'una manera gran l'abnegació de l'Orfeó que malgrat la celó del temps que corra y las molestias del viatge ha vingut à veurens proporcionantnos un goig que no agrahirém may prou.

Los tres números que van executar-se à la iglesia de S. Francesch, hont lo públich va conservar lo silenci que mereixen las obras polifonicas, van resultar d'un efecte sorprendent. La secció de senyoretas executà ab una finura incomparable la «Salve» del mestre Brunet, tan ajustada y tan afinada que semblava cantada per una sola veu. La secció d'homes, coluada al peu de las escalas, executà després un «Choral à boca tancada» d'en Millet, que es una obra ben feta y ben acabada com no s'acostuma à escriure avuy. Ademés està estudiada ab molt de carinyo lo qual fa que l'obra tingui un colorit y un relleu que transporta y commou. Després de l'execució, acabada la sessió, unánimement, se considerava lo «Choral» com una obra mestra, que s'tal com deuen escrinres las obras religioses, despullantlas d'aquells efectes que en lloch d'inspirar religiositat al oyent, lo distreuen escoltant l'obra, quan no l'obligan à fer certs moviments de pens ben significatius.

L'última obra executada à S. Francesch, va ser los «Goigs de la Verge» obra d'en Brudieu compositor català del sigle XVI y organista de la Seu d'Urgell, composició d'estil d'aquell temps en que sortiren las obras que han admirat à tot lo mon apesar de las innovacions que han volgut introduhirse seguint las diferents escoles dels últims sigles.

Los goigs d'en Brudieu ens causaren à nosaltres la mateixa impressió que 'ns han causat sempre las obras dels mestres de la música clàssica religiosa, Guerrero, Vittoria, Morales, Palestrina y altres.

Al sortir de l'iglesia retornaren à la «Lliga Catalanista» d'hont se dirigiren per seccions à las fondes que se 'ls hi destinà pera 'l dinar. Després anaren à pendre casé à la «Lliga Catalanista» las senyoretas, à

«La Palma» los noys y al «Centro de Lectura» los homes. Aquets foren obsequiats pels orfeonistas del Centro, dirigits per son director D. Estanislao Mateu, ab los cants «La Verema», «La Marsellesa» y «Los Segadors», essent totas tres calorosament aplaudidas pels orfeonistas de Barcelona que quedaren admirats de las veus y afinació ab que saben executar nostres orfeonistas que foren molt felicitats per sos colegas igual que son director lo senyor Mateu.

Tornaren à reunir-se 'ls orfeonistas à la «Lliga» dirigitse d'allí al Teatre Fortuny que estava artísticament adornat. Del empit de tots los palcos de primer pis penjavan banderes catalanas y de Reus (blanca ab la rosa vermella) enlassadas per medi de garlandas de vert fullatge. Al empit del segon pis, entre branques de lloer, hi havia los escuts dels reyalmes de la gran confederació catalana: Sicilia, Nàpols, Provensa, Rosselló, Mallorca, Aragó antich, Valencia, Catalunya y l'escut de Sant Jordi.

L'efecte de la sala era admirable quan se completà lo conjunt, omplintse l'escena ab l'Orfeó, lluhint las orfeonistas la mantellina blanca y trajos de variats colors y rams de flors, obsequi del jovent de la «Lliga», los noys les barretinas vermelles y 'ls homes lo vestit negre y la gorra morada, enlayrantse per demunt la ja popular artística y rica Senyera del Orfeó y la magestuosa y rica bandera catalana de la «Lliga Catalanista».

Las composicions executadas requereixen un estudi meditat per jutjar acertadament, apart de que una sessió es poch pera comprendre l'altura de concepció de las composicions que van executar-se, donchs cada vegada que s'enten s'hi troban novas bellesas y nous secrets musicals que al descubrirlos impresionan y commouhen d'una manera gran.

De la primera part van sobresortir per la justesa de l'execució La Filadora y La Pastoreta cansons populars hermosíssimas, armonizadas per en Domingo Mas y l'Amadeu Vives, que encarque no son ruidosas, están armonizadas à la moderna y 'ns agradan molt més que «La Buena Sombra» y la «Banda de trompetas».

La mestra de cant del Orfeó Sra. Emerenciana Wehrle va fer lo solo del Cant dels Ancells d'en Millet ab una finura que encantava de tal manera que al acabar va ser coronat ab un aplauso unánim que va obligar à repetirla tota. També va ser executada ab molta justesa La Mort del Escolà del mestre Nicolau y ab tant de silenci que pogueren sentir-se ab tota claretat las quatre notas del nen acompanyadas d'una nota molt grave dels baixos. L'efecte d'aquet final va ser hermós coronantlo lo públich ab un estrepit d'aplausos.

De la segona part va sobresortir L'Emigrant d'en Vives, d'un sabor melangich que transporta à l'Anclada d'en Jannquin executada per las tres seccions d'un final que un no s'pot menos d'entusiasmarse.

Lo primer número de la tercera part era La Verge bressant de César Franch, compositor que pot considerarse com la fusió de Wagner y Beethoven que encloa las bellesas d'una refusió d'aquells dos grans compositors. La composició està escrita pera duo de soprano y contralt, de la mateixa manera que «Els Nens», la «Cansó del cisteller», «L'alegria del Sol», L'àngel de la Guarda y altres que 'ns agradaría sentir per l'Orfeó, donchs totas son grans y delicadas.

L'original «Cansó de noys» d'Edward Grieg, basada com totas las sevas composicions en motius populars de Noruega, estudiada y executada ab un cuydado estremat, va agradar com sempre agradan las del original mestre. Lástima que no poguessim sentirne d'altres y sobre tot tan ben executades.

L'obra última de la sessió era lo Credo de la Misa del Papa Marcello de Palestrina y aquesta obra, va ser lo *clou* de la sessió donchs es tan gran en la concepció y en la construcció que difícilment pot trobarse altra cosa mes acabada dins del género religiós. L'incarnatus es tan ben preparat y tan sublim que sembla talment que un se trobi en altres espays, tan es lo transport que ocasiona lo sentir una cosa tan grandiosa y tan ben interpretada.

A las set del vespre acabà 'l concert de quin lo públich reusench que omplia 'l teatre n'quedà del tot satisfet.

Los orfeonistas, acompanyant la senyera, passaren à la «Lliga» ahont se 'ls serví un espléndit brenar, cantantse després «Los Segadors» acompanyant als orfeonistas tots quants companys de causa s'trobavan en lo saló de la societat.

A las vuit de la nit se dirigiren à la estació acompanyats de tots los socis de la Catalanista, pera retornar en tren especial à Barcelona. Los andens estavan atestats de gent, en sa inmensa majoria d'entusiasmats regionalistas, y entre aquestes moltes senyoras y senyoretas.

Los quinze ó vint minuts que trigà à marxar lo tren foren ben be y exclusivament dedicats à Catalunya, ja que no s'parà de cantar «Los Segadors» y la «Marsellesa» y de donar viscas los més entusiasmats aixís per los vehins de Reus com per los orfeonistas de Barcelona.

Es impossible descriure lo delirant entusiasme d'aquella generació que s'aplegà à la estació pera despedir al incomparable orfeó d'en Millet y encara menys la hermosa expressió d'amor envers la nostra patria

catalana quant lo tren comensà à marxar y fins que 's perdé de vista.

Iluminat l'anden y 'l tren per nombrosos fochs de bengala tothom donava viscas à Catalunya à Barcelona al Orfeó y à Millet als que contestavan los orfeonistas ab viscas à Reus à la «Lliga» y al nostre amich en Font de Rubinat.

Ab los barrets y mocadors que à centenars volejavan se despedia al mestre y als coristas quins abocats à las finestras, tots, inclós las senyoretas y ls nens, saludavan ab no menos deliri al poble de Reus y encara potents omplian los ambits las valentas notas del himne català y per darrera vegada se sentí ab mes forsa y ab fréstega magestuositat aquellas estrofas que cantava à primers del sigle un poble que queya y recorda ara un poble que renaix.

L'«Orfeó Català» deixà Reus completament satisfet de la seva estada entre nosaltres y agrahit aixís al éxit que obtingué 'l selecte concert del Teatre, com à las demostracions d'afecte, atencions y obsequis que reberen en las diferents societats locals que visitaren.

Los regionalistas y 'ls entusiasmats de la bona música esperém que pugui un altre dia tornar à Reus en be de l'Art y de nostra patria Catalunya.

CRÓNICA

La premsa local d'aquest ciutat y molts vehins dels pobles d'aquest circuit, en especial los de Castellvell, Almoster y Borjas del Camp, se queixan ab rahó del descaro ab que alguns individuos infringeixen la ley de cassa; no hi ha dia festiu que los mentatr termes municipals no estigan presos per gran nombre de cassadors que ja ab gossos ó sense ells malmeten la cassa, jove encara, en perjudici dels veraders cassadors que compleixen ab la ley de cassa.

Arribat à tal abús, creyém del nostre dever juntarnos à las queixas mentadas y cridar l'atenció del nou governador à fi de que dongui las ordres necessarias à la forsa armada encarregada de fer cumplir la ley pera que redobli la vigilancia en persecució dels infractors.

Regularment animada s'ha vist nostra fira de Sant Jaume, encare que per aixó los firaires se queixan de las pocas vendas, lo qual no es d'estranyar donada la época precaria que estém atravessant.

Bastant animats se vegeren los balls celebrats en las societats «La Palma» y «El Alba».

Aixís madeix concorrengudíssimas se vegeren las societats «El Olimpo» y l'«Centro de Lectura», ab motiu dels concerts que s'hi celebraren en sos respectius jardins.

Un aspecte enlluernador presentava ans d'ahir nit nostra plassa de Prim ahont hi executaren diferents pessas las bandes del Regiment de Luchana y de La Palma.

Recomaném à nostres llegidors prenguin las precaucions degudas ja que per alguns pobles vehins s'ha presentat la verola.

A Vilafranca del Panadés encara tenen à la presó als set joves que adornaren el seu carruatje ab la gloriosa bandera catalana.

La bandera catalana es l'escut de Catalunya fet de roba. L'escut de nostre reys, de nostre poble desde Pere I (II d'Aragó), aquell que en defensa de la llibertat morí en lo camp de Muret.

L'escut que s'veu en las altas voltas de Poblet y de Santas Crens, l'escut adoptat per gran número de pobles de Catalunya, de Valencia, de Murcia y d'Andalucía que devan la seva llibertat à las armas catalanas.

Es un quartel de las armas del actual rey d'Espanya. Es la quarta part del escut oficial del estat espanyol.

Lo Govern, que tot ho pot fer, lo posa en las monedas en lo tercer lloch (corresponentli lo primer).

Pero los joves de Vilafranca no poden posar el seu cotxe la bandera que per Corpus se posà al campanar de la Catedral de Barcelona, la bandera que s'ha arborat al efm del campanar de Reus devant del governador.

Y lo que aquí es permés à Vilafranca es un crim. Aqueixà es la llibertat, aqueixa es la igualtat que 'ns porta à últims del sigle la rassa degenerada que en tres sigles ha liquidat mitj mon.

Se 'ns prega la inserció del següent suelto: «Haventse dirigit la Comissió organitzadora de la funció celebrada en lo Teatre Fortuny, lo dia 14 d'aquest mes à benefici dels ferits boers, al senyor Con-sol d'Orange à Madrid pregantli atentament se dignés manifestar la forma en que devian entregarse ó

enviarse las cuatrocientas pessetas que obraban en poder de la Comissió, producte de dita funció, lo referit senyor Consul ha contestat en sentit de que li sia enviada dita suma á Madrid y per medi d' una lletra.

En sa conseqüencia, y no oferint cap dupte la autenticitat del referit senyor Consul segons comprobants que la Comissió organitzadora té á la disposició de cuentas personas desitgin examinarlos, en aquest dia s' ha enviat la suma de quatrecentas pessetas al repetit senyor Consul d' Orange á Madrid per medi d' una lletra y per conducte de la Sucursal del Banc d' Espanya en aquesta ciutat.

Aquesta Comissió, al considerar sa missió cumplida reitera las gracias més expressivas á quantas personas han contribuït al favorable resultat obtingut.

Reus 24 Juliol de 1900.—Per «El Círculo», Joseph M.ª Borrás.—Per lo «Centro de Lectura.—P. Pellicer y Serra.—Per lo «Círculo Republicano Histórico, Franciscano Prats.—Per lo «Diario de Reus», J. Domech y Grau.

Nota.—A la circumstancia de trobarse malalt lo representant de la «Federació local obrera» se deu lo no suscriure la nota que antecedeix, lo qual se fa públich á fi de que ningú pugui sospitar del procedir de tan respectable entitat.»

Restablert ja de la malaltia que retenia de sas ocupacions habituals al Arquitecte Municipal D. Pere Caselles Tarrats, ha tornat á encarregar-se dels treballs de sa professió desde 'l dia d' ahir.

Ab motiu de las actuals anormals circumstancies en que 'ns fa viure un govern inepte y débil, ha tingut que suspendre sa publicació lo setmanari catalanista de Vilafranca «Las Cuatre Barras».

Sentim la baixa de tan estimat confrare desitjant que aviat nos pugui dir ja soch *alta* y á lluytar que es hora.

Lo setmanari «El Vendrellense» desde 'l número que sortí ahir, queda convertit en «Lo Vendrellench», setmanari comarcal del Baix Panadés y estarà tot ell escrit en nostra llengua. Lo felicitém y 'ns en alegrém moltíssim.

Escriuhen de Tarragona: «Fa dos dias se troba en aquesta capital la inspecció regional d' investigació d' Hisenda.

Aixó es sols lo que falta aquí pera que desapareixin los petits restos que de comerç é industria existeixen.»

Definitivament lo primer diumenge del pròxim Agost veurà la llum pública á Tarragona l' anunciat periódich setmanal, orga de la «Associació Catalanista de Tarragona y sa comarca».

Aquesta nit l' Excm. Ajuntament deu celebrar la sessió de segona convocatoria corresponent á la present setmana.

Lo recaudet en lo dia d' ahir en l' Administració de consums per diferentes especies puja á la cantitat de 583'06 pessetas.

Triomf científich

Diariament donán excelents resultats en tots los passos los medicaments COSTANZI que curan qualsevol enfermetat.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª pàgina **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

Teatre Fortuny

Desde 'l passat dimars que tenim en nostre teatre una simpática companyia dramática catalana, la cual, segons semblé, ve disposada á feros coneixer, las obras mestres darrerament estrenadas á Barcelona.

En dita companyia hi figura com á primer actor y director l' Enrich Borrás.

Pera la nit del *debut* s' escullí la genial obra de 'n Guimerá «Terra baixa», la cual es prou coneguda de nostre públich pera que s' establissin comparacions sobre si havia sigut mes ó menos ben executada.

A nosaltres ens deixá satisfets la execució y 'ns convencerem una vegada més de que 'l Sr. Borrás es un actor de primers.

Pera fi de festa s' estrená lo saynete «A cal notari» original de 'n Ramon Ramon Vidales.

Aquesta obreta es per nosaltres una de las millors dintre 'l seu género de las que s' han estrenat d' un quant temps á aquesta part. Los personatjes son celscats del natural; en una paraula, es un quadret de costums rurals superior.

Lo dia de Sant Jaume, componían lo programa de

la funció, lo drama de 'n Guimerá «La filla del mar» y 'l joguet «La planzadora».

En veritat, teníam vers desitjos de coneixer aquesta obra, sobre la cual ten diverses opinions s' han versat y avuy que 'l nostre desitj queda satisfet aném á estampar nostre humil parer.

«La filla del mar» es un drama passional no es un drama de tassis; es l' obra mes bé d' un poeta que d' un pensador, y per aquest motiu no 'm acaba de satisfacer. Sembla que 'l Sr. Guimerá hagi volgut captar los aplaudiments del públich, ab escenas efectistas que l' enlluhenen, sens reparar que la majoria de vegadas son falsas y sense consistencia. No obstant, las bellezas abundan, los caracters son molt ben trobats, y 'l llenguatge arrancat del natural.

L' argument de l' obra poch més ó menos es lo següent:

Lo lloch de l' acció es un poblet de nostra costa. Un dia, aquella gent pescadora, salvaren á una pobre noyeta de poca edat, naufragada entre las enrunas d' un barco destrossat per la tempesta. A judicar per las robas y un tros de fusta del barco esberlat, la noyeta era mora. Aquella bona gent la batejaren y l' ennomenaren Agata. L' Agata fou amparada per un dels mes rics del poble, á casa la Mariona.

L' Agata va anar creixent, creixent fins á ferse dona, adquirint aixís un caràcter esquerp. No volia estar á la terra perque tothom li deya heretje y 's burlavan d' ella. Per aixó volia ser pescadora, per aixó volia estar sempre al mitj del mar, lluny dels murmulis de la gent.

En Pere Martir es un jove viciat, de mala ennomenada, que seduheix á totes las minyones y del qual n' está enamorada la Mariona, mes, á casa de la mala ennomenada del Pere Martir, aquest se ven privat d' habitar la casa de sa novia, mes á fi de conseguirho traman junt ab ella lo plan de que farà veurer que á la que festeja es á l' Agata y aixís, com l' oncle de la Mariona, de l' Agata poch se n' hi endona, lo Pere Martir pot entrar aixís á la casa.

Y 'l Pere Martir enamora á l' Agata, mes, lo que era feble llumaneta se torna potent flama y ell y l' Agata arriben á enamorar-se de bó, de bó, los cors d' abdós tant temps ensopits, se despertan plens d' amor pur y honrat, mes la Mariona al adonarse d' aquestos amors sent la fiblada de la gelosia y diu al Pere Martir que entri á la nit per la finestra, com tants cops havia fet, á fi d' acolorir los fets.

L' Agata confosa per los desprecis que reb de la Mariona, de la que fins llavors havia sigut mes que germana una mare, s'riba á duptar del Pere Martir y la acaben de convencer uns treballadors de la casa que li diuhen que ell moltes nits entra per la finestra, tscant aixís la puresa de la pobre noya ja que pel poble 's diu que es per ella, que salta de nit la finestra.

L' Agata espera la nit prop la finestra quant entrá 'l Pere Martir y 's troba ab ella, tenint lloch una escena en extrém passional, violenta, en la cual l' Agata 's convens de que es enganyada.

Lo Pere Martir després de lo ocorregut diu que vol casarse desseguida ab l' Agata y ab aquest propósit s' en vá á la rectoria pera preparar lo casament. L' Agata lo desprecia mes éll després d' una escena en extrém commovedora li fa creurer sos bons propósits. Ella 's conforma ab la condició de que jansy dirá res mes á la Mariona. Mes si anar cap á la rectoria compareix la Mariona y al enterarse de lo que 's vá á fer s' aferra al coll d' ell, diuhen que es lo seu trecte, que vol fugir desseguida ab éll, y aixís bregant per desferse l' un de l' altre, 's sorprén l' Agata y veientse de nou enganyada agafa la fitora y la clava en lo cos d' ell, tirantse després á mar.

Aquesta es la acció principal del drama deixant á banda los molts y ben tocats episodis secundaris aixís com los demás personatjes y are entrant en lo fondo de la obra dirém que 'l Pere Martir, es un tipo humanament concebut, está dibuixat de cos enter, ab tot los seus vicis y ab tot lo seu cor. L' Agata en cambi, creyém que mes aviat es somniada, es un tipo ideal, magistralment tocat y que fora molt mes humá si 'l desenllás prengües un altre vol.

Lo primer acte de «La filla del mar» es sublim, encantador, mes després va esmortuhintse, perque entran los efectismes de que avans hem parlat. Lo segon acte va decayent gradualment fins que el tercer se precipita tot per arribar al desenllás.

Tot alló de que en plena nit se vagi á la rectoria, tenint en compte que l' escena passa en un poblet, es molt convencional.

Aquella berreja, aquells cambis tan bruscos de confiansa y dupte d' estimació y despreci que sofreix l' Agata, no acaban de convencer com tampoch convens que l' Agata mati tant bruscosament al Pere Martir, perque quant ella s' en vá á la rectoria hi va con-

vensuda de que 'l Pere Martir es seu, y encara que al cap d' un instant lo sorprengui junt ab la Mariona, lo sorpren lluytant, pera desferse de sos brassos pera deixar-la y casarse ab ella.

De tots modos, la obra, com obra d' un poeta, d' un observador es de primera.

La execució fou superior. La senyoreta Delhom s' encarná ab lo personatge d' Agata arribant en certas escenas al colmo de la perfecció. Lo senyor Borrás (Enrich) donant vida en el Pere Martir, y las senyores Ména, Morera, Periyu Daroqui y 'ls senyors Borrás (J.), Daroqui, Vinyals, Guitart y Delhom, ajustadísimos.

Per avuy se prepara una funció monstre posante en escena l' hermós drama d' en Guimerá «María Rosa» y estrenantse lo drama en tres actes de l' Ignasi Iglesias «La Resclosa».

Es de creure que 'l teatre 's veurá plé á vessar.

P. C. LL.

Secció oficial

Registre civil

dels dias 25 y 26 de Juliol de 1900

Naciments

Joseph Pujol Roselló, de Joan y Emilia.—Jaume Borrás Rodia de Joan y Gertrudis.—María Roig Ferré, de Baldomero y Antonia.

Matrimonis

Joseph Miró, ab María Rabassa.

Defuncions

Cosme Pedro Juan 33 anys, S. Libori.—Tomás Estivill Catalá 80 anys, S. Tomás.—Rosa Montserrat Rius 2 mesos, Amargura.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Pantaleón.

Sant de demá.—Sant Victor.

Anuncis particulars

RECADER DIARI DE REUS A BARCELONA.

EDUART ARGEMÍ, te 'l gust de participar al públich en general y á sos amichs en particular, que te 'l viatge diari de Reus á Barcelona y vice-versa.

S' encarrega de tota classe de recados y comissions á efectuar ja sia á Barcelona ja en alguna de las estacions de la via de Vilanova ahont te corresponsals.

Hora de sortida de Reus, 4'35 matí.

Id. d' arribada á Reus, 5'35 tarde.

Los encarrechs son entregats á domicili segons se desitji.

A Reus dirigitse al carrer de Llovera, 33, basté, y á Barcelona, Hospital 2 y 4.

Lo preu dels encarrechs es módich.

Lo recader compta ab totes las garantías exigibles.

AVIS

La Camiseria de JOSEPH MARTORELL, s'ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys.

Especialtat en la mida

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Mierons.—Una pesseta, 'l tomo.

Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elias.—Dass pessetas, lo tomo.

Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA CATALANA REGIONALISTA

DIRIGIDA PER LO PRIMER ACTOR

Don Enrich Borrás

Gran funció monstre á benefici del públich per avuy.—4.ª d' abono.—Primera representació del immortal drama en 3 actes y en prosa del eminent dramaturg D. Angel Guimerá «María Rosa» y l' estreno del precios drama en tres actes y en prosa de D. Ignasi Iglesias, «La Resclosa».

Entradas á localitats 70 cénts. Id. al Paradís 45. A las 9

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7

MIRACULOSOS CONFITS

INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH COSTANZI

No pocs envejosos sofreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de tolas nacions, los Re-meys Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments són d'efecte tan marvellós pera 'ls estrengiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evi-tant ademés las perillosas candellillas. En dos ó tres dias será rá-dicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar, Inmillorable pera las úlceras y fluis blanchs de las donas, arenillas y catarros de la ve-giga, escozores uretrales, cálculs, retencions d' orina y demás infeccions genito urinarias y especialment la sífilis encare que sia hereditaria. Pera la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, perque es l' únich que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament an contrarestar los efectos de fals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fácils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrédols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.—

Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en tolas las Far-macias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Agost de 1900

Linea directa pera el Rio de la Plata

Sortirán de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos-Airés los magnífichs y rápids vapors francesos

lo dia 11 de Agost lo vapor «Espagne»
lo dia 21 de » lo » «France»

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA DE

SEGURS SOBRE LA VIDA

Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDAD A L ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats
Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituhit lo dipòdit exigít per las Lley-fiscals vigents com garantía pera sos assegurats á Espanya.—Oficina pera Cata-lunya, Plassa de Catalunya, 9, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.— A Reus dirigirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Companya inglesa de

Segurs contra incendis, esplossions y accidents.

Capital: 34.000.000 de pessetas

Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya 9, acera de la Ronda de la Universitat.—Barcelona.

Comissionat a Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abello

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

OJO = AGRICULTORS = OJO

Si voleu conservar vostra Vinya, Olivers, Taronjer Llimoner y arbres fruyters, probeu lo polvo SUBLI-MIOR que á donat molt bons resultats á Fransa, segons marca registrada que posseheix son inventor y fabri-cant, Mr. Claria de Toulouse, contra las malalties Mildiu, Blach Rot, Oidium, Còdrilis, Antraenosa, Ayrals, Pulgons diversos Altias, Lliquens y Musgos, sense necessitat de sofre ni sulfat.

Dirigirse á son representant en aquesta D. MATÍAS ESTEVE, (klosco), passelg Mata.

Sífilis

Curació absoluta y radical de la SÍFILIS en breu plasso, en lo

SANATORI PERA SIFILITICHS

Carrer Major de la Bonanova, núm. 74

San Gervasi, Barcelona.

Pera més informes, Dr. Abreu, carrer de Vergara, número 10, primer, Barcelona, ó en lo mateix establiment, al admi-nistrador Sr Rumiá.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idio-ma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, deguda-ment aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 440 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde 11 de Juliol de 1890.

SORTIDAS DE REUS

SORTIDAS DE SALOU

A las 4:10	matí	A las 4:56	matí
» 5:45	»	» 6:30	»
» 7:20	»	» 7:21	»
» 8:09	»	» 8:10	»
» 9:00	»	» 10:01	»
» 10:48	»	» 10:49	»
A las 12:35	tarde	A las 2:33	tarde
» 2:32	»	» 3:15	»
» 3:14	»	» 3:57	»
» 3:56	»	» 4:39	»
» 4:38	»	» 5:21	»
» 5:20	»	» 6:03	»
» 6:02	»	» 6:45	»
» 6:44	»	A las 7:25	nit
» 7:24	»	» 8:15	»

Servey de trens combinats desde la Clo-sa de Mestres á la estació.

SORTIDAS DE LA CLOSA DE MESTRES

Matí: 5:40, 7:12, 8:00, 8:45, 10:40.
Tarde: 12:30, 2:15, 3:10, 3:52, 4:34, 5:16, 5:58, 6:40, 7:20.

Lo tren que surt de Reus á las 4:10 del matí y lo t que surt de Salou á las 8:15 de la nit no tenen enllás ab lo tranvia.